

Dlouhodobý majetek a materiál jako výrobní faktory

- Dlouhodobý majetek
  - Životnost dlouhodobého hmotného majetku
  - Kapacita dlouhodobého hmotného majetku a její využití
- Materiál
  - Materiálové časy
  - Využití materiálu

Dlouhodobý majetek

Dlouhodobý hmotný majetek:

- Pozemky
- Budovy a stavby
- Stroje a výrobní zařízení
- Nástroje
- Dopravní prostředky a zařízení pro dopravu
- Zařízení kanceláří aj.

Dlouhodobý nehmotný majetek:

- Patenty
- Software
- Goodwill aj.

Dlouhodobý finanční majetek:

- Akcie
- Dluhopisy (přijaté)
- Majetkové podíly aj.

Životnost dlouhodobého hmotného majetku

- Ekonomická životnost
- Technická životnost

- Užitná hodnota
- Tržní hodnota

- Bilanční odpisy
- Kalkulační odpisy

Kapacita dlouhodobého hmotného majetku a její využití

- Technická kapacita
- Ekonomická kapacita
- Minimální kapacita

- Stupeň využití kapacity

$$\textit{Stupeň využití kapacity} = \frac{\textit{skutečná produkce}}{\textit{dosažitelná produkce}} * 100$$

Kapacita dlouhodobého hmotného majetku a její využití

Časové fondy výrobního zařízení:

- kalendářní časový fond
- nominální časový fond
- využitelný (efektivní) časový fond

kalendářní časový fond	
nominální časový fond	nepracovní dny
využitelný časový fond	plánované prostoje

Materiál

Materiálem se rozumí všechny statky, z nichž vznikají konečné výrobky změnou jejich tvaru, substance nebo zabudováním.

Výrobní materiál:

- suroviny
- pomocné látky
- provozní látky
- hotové součástky

Materiálové časy

- „just-in-time-production“
= řízení odbytu takovým způsobem, aby nevznikaly žádné zásoby hotových výrobků nebo aby tyto zásoby byly co nejmenší; obdobně i materiál se opatřuje tak, aby byl k dispozici právě při zahájení výroby

Využití materiálu

Materiálové ztráty:

- ***zmetky***, vzniklé chybou zpracování nebo materiálu,
- ***materiálový odpad***, vznikající například opracováním při změně tvaru materiálu, při jeho přetváření ve výrobek.

Využití materiálu

Předcházet vzniku odpadů a zmetkům
může organizace opatřeními:

- účelný nákup materiálu,
- využívání racionálních a technicky vyspělých technologií,
- zainteresovanost pracovníků na materiálových úsporách a kvalitě práce.

Využití materiálu

Ztráty, které organizaci působí vzniklé zmetky a materiálový odpad, příp. jejich likvidace, lze **snižovat** opatřeními:

- prodej odpadu a zmetků,
- zpracování odpadu na vedlejší výrobky,
- recyklace odpadu.